

Tereza Vorlová: Kulturní politika Spojených států a Sovětského svazu v okupovaném Německu 1945-1949

(posudek bakalářské diplomové práce, v červenci 2007 vypracoval Miloš Calda)

Stručná charakteristika

Název práce vystihuje její obsah: komparaci kulturních politik dvou hlavních okupačních mocností v poraženém Německu v prvních poválečných letech. Jak se dalo očekávat, autorka zjistila významné rozdíly v přístupu USA a SSSR ke kulturní, mediální i umělecké politice, rozdíly vyplývající nejen z národních tradic, ale ze zásadní odlišnosti politických systémů. Dle mého názoru právě tato odlišnost mezi demokratickým a komunistickým systémem přišla v předložené práci poněkud zkrátka. Kdyby byla autorka srovnávala okupační politiku USA s přístupy Spojeného království či Francie, zemí s jinými národními tradicemi avšak s obdobným politickým režimem, zajisté by zjistila řádově menší rozdíly.

Dlužno připomenout, že termín „kultura“ (culture, Kultur) má v různých zemích různý obsah. Zatímco v západní Evropě (tj. na západ od Rýna) a v USA a v celém anglicky hovořícím světě má tento termín dosti široký a nehodnotící význam, zahrnující vlastně vše, co se předává z generace na generaci (tedy nejen „vysokou“ a „nízkou“ kulturu, ale i hygienické návyky, *dating patterns*, viz díla Margaret Meadové, Ruth Benedictové atd.), je tento termín v zemích na východ od zmíněného veletoku užíván v hodnotícím a elitně zabarveném duchu. Jak vyplývá z kapitoly 3, autorka si zvolila první a modernější z obou pojetí.

Na str. 27 autorka uvádí: „...v roce 1947 /zde chybí čárka MC/ kdy byla vyhlášena Trumanova doktrína a Sovětský svaz reagoval teorií rozdělení světa a výzvou k zostření třídního boje.“ Dovolím si připomenout, že i Trumanova doktrína byla reakcí na reálné sovětské kroky (a hrozby).

Autorka umí pracovat s literaturou, s citacemi, dokázala si práci logicky rozvrhnout, srovnává srovnatelné. Mohu konstatovat, že předložená práce více než splňuje požadavky kladené na bakalářské diplomky.

Připomínky:

Autorka by si měla zopakovat pravidla české interpunkce, k čemuž jí dobře poslouží kterákoli příručka české mluvnice. Chybějící čárky apod. jsem vyznačil obyčejnou tužkou v textu recenzovaného exempláře.

Ruská jména musíme v češtině transkribovat podle příslušného kodifikovaného úzu. Na str. 20 tedy mělo být „Dymšic“, nikoli „Dymshits“. Jinak je tomu ovšem u osob ruského původu žijících v záp. Evropě nebo USA, které přijaly místní transkripci svého jména.

S. 28: Spojené státy sice nebyly klasickou koloniální mocností, ale od r. 1898 do r. 1946 jednu kolonii měly: Filipíny.¹

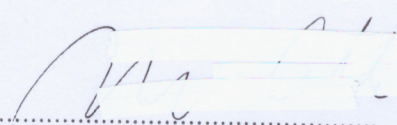
¹ Zavázaly se ovšem, že Filipíny, získané v americko-španělské válce, dovedou k nezávislosti, a tento závazek po vítězství nad Japonskem splnily.

S. 30: autorka píše o „zákonu vojenské správy číslo 191“. Nešlo spíše o nařízení, výnos apod.? Zákony přece schvalují parlamenty...

Str. 54: autorka překládá ruské slovo „obščestvo“ jako „oddělení“. Vhodnější překlad by býval „společnost“.

Hodnocení a závěr

Navzdory uvedeným, spíše formálním výhradám hodnotím práci jako výbornou.

.....
Doc. PhDr. Miloš Calda

30. července 2007